

Rundskriv

Politidirektoratet
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Kopi: Departementene

Nr.
G-35/2021

Vår ref
20/3210

Dato
24.09.2021

G-35/2021 – Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Hovedreglene om innreiserestriksjoner og bortvisning	2
3	Nærmere om unntak knyttet til forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner	4
4	Nærmere om unntak av særlige grunner	6
5	Unntak for utlendinger som er omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen mv. 7	
6	Unntak for innreise fra nærmere bestemte land eller områder	7
7	Unntak i andre tilfeller	8
8	Unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger med oppholdstillatelse i Norge	14
9	Bortvisning ved brudd på krav om testing eller registrering etter covid-19-forskriften.....	15
10	Nærmere om krav til dokumentasjon	16
11	Forholdet til karantenerregelverket og bortvisning ved alvorlige brudd på innreisekarantene	16
12	Forholdet til utlendingslovens regler om bortvisning	17
13	Saksbehandlingsregler	18
14	Utlendingskontroll og bruk av tvangsmidler	19
15	Ansvar for utgifter mv.....	20
16	Utvising og straff	20

1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og forskrift 29. juni 2020 nr. 1423 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen (sist endret 24. september 2021 med endringer som trer ikraft 25. september 2021 kl. 16.00.). Loven og forskriften erstatter forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen.

Loven og forskriften må ses i sammenheng med forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften), som bl.a. regulerer karanteneplikt.

Virkingen av innførte smitteverntiltak må fortløpende vurderes og veies mot viktige samfunns- og næringsinteresser som berøres av tiltakene. Rundskrivet vil kunne bli gjenstand for hurtige endringer og tilpasninger.

2 Hovedreglene om innreiserestriksjoner og bortvisning

Midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen innebærer at alle utlendinger som ikke omfattes av ett av unntakene i loven eller forskrift gitt i medhold av loven, vil bli bortvist uten nærmere vurdering av hvilken smittefare de individuelt utgjør. Utlendinger som bortvises skal forlate riket uten ugrunnet opphold.

Det presiseres at selv om utlendingen er omfattet av et av unntakene i lov eller forskrift om innreiserestriksjoner, er det en forutsetning for innreise at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det er f.eks. et krav om visum for visumpliktige utlendinger, og dette vilkåret vil fortsatt gjelde selv om det kan være praktiske utfordringer knyttet til å fremsette søknad om visum. Videre gjelder utlendingslovens krav om i hvilke tilfeller det er behov for oppholdstillatelse.

Den midlertidige loven om innreiserestriksjoner er ikke til hinder for at norske borgere og nordiske borgere bosatt i Norge kan reise inn i Norge.

Videre gjøres det i lovens § 2 unntak for:

- a) utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven
- b) utlendinger som søker beskyttelse i riket (asyl) eller på annen måte påberoper en rett til internasjonal beskyttelse på grunn av fare ved forfølgelse mv., jf. utlendingsloven § 73
- c) utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov (se punkt 3 nedenfor)
- d) utlendinger som er gitt oppholdstillatelse uten utsatt innreise, jf. lovens § 3 (se punkt 8 nedenfor)

- e) utlendinger som er gitt innreisevisum etter utlendingsloven § 12
- f) utlendinger som har visum og omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner i loven eller forskrift gitt i medhold av loven på tidspunktet for innreise
- g) tilfeller hvor særlige grunner tilsier at det gis rett til innreise, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn (se punkt 4 nedenfor)

Særlig om utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett
Unntaket i bokstav a omfatter både EØS-borgere og tredjelandsborgere. I praksis vil bestemmelsen bare være relevant for tredjelandsborgere, da EØS-borgere vil være dekket av andre unntak, se forskriftens § 1.

Med «bosatt i Norge», jf. lovens § 2 første ledd bokstav a, menes at utlendingen har fast bopel i Norge, dvs. at utlendingen har sitt faste hjem her. Utlendingen må ha oppholdstillatelse eller oppholdsrett i Norge på innreisetidspunktet.

Unntaket åpner ikke for innreise med det formål å flytte til Norge på grunn av arbeid eller studier. Unntaket omfatter heller ikke utlendinger som arbeider i Norge, men ikke har sitt faste hjem her.

Det må kunne dokumenteres ved innreise at man er registrert bosatt i Norge eller har fast bopel i Norge. En utlending som ikke kan dokumentere at vedkommende er registrert i Folkeregisteret som bosatt, må fremlegge annen dokumentasjon på at vedkommende har fast bopel i Norge. Dette kan gjøres gjennom dokumentasjon på at utlendingen eier eller leier bolig i Norge. Dokumentasjon på at vedkommende eier bolig kan være informasjon fra grunnboken, kopi av skattemelding/skatteoppgjør eller dokumentasjon på betaling av kommunale avgifter/felleskostnader eller eiendomsskatt. Informasjon fra grunnboken kan blant annet lastes ned fra kartverkets sider med innlogging på Altinn. Se nærmere informasjon <https://seeiendom.kartverket.no>.

Leieforhold kan dokumenteres ved husleiekontrakt som viser at utlendingen hadde bosted i Norge på utreisetidspunktet og har bosted ved innreise. Det kreves som den klare hovedregel en kontrakt som var løpende på utreisetidspunktet. Dersom utlendingen har avsluttet leieforholdet og inngått et nytt leieforhold før innreise, kreves det supplerende dokumentasjon som er egnet til å sannsynliggjøre at utlendingen faktisk er bosatt i Norge. Aktuell supplerende dokumentasjon vil være arbeidskontrakt eller bekreftelse på studie- eller skoleplass (opptaksbrev eller studiebevis).

Fritidseiendom regnes ikke som fast bopel, verken ved eierskap eller leieforhold.

Utlendinger som ikke er registrert som bosatt i Folkeregisteret må også kunne sannsynliggjøre at vedkommende returnerer etter utenlandsreise/midlertidig utenlandsopphold, for eksempel ved å fremvise flybillett for utreise.

Med EØS-borgere og deres familiemedlemmer som er bosatt eller arbeider i Norge, forstås ikke EØS-borgere eller familiemedlemmer som bor eller arbeider på Svalbard.

3 Nærmere om unntak knyttet til forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner

Lovens § 2 bokstav c gjør unntak for utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er «strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov».

Det vises til liste over kritiske samfunnsfunksjoner på regjeringen.no:

- Styring og kriseledelse
- Forsvar
- Lov og orden
- Helse og omsorg, herunder apotek og renhold
- Redningstjeneste
- Digital sikkerhet i sivil sektor
- Natur og miljø
- Forsyningssikkerhet
- Vann og avløp
- Finansielle tjenester
- Kraftforsyning
- Elektronisk kommunikasjon
- Transport
- Satellittbaserte tjenester

Det vises for øvrig til liste over virksomheter med kritisk samfunnsfunksjon og nøkkelpersonell: [Liste over kritiske samfunnsfunksjoner - regjeringen.no](http://regjeringen.no)

Unntaket gjelder kun utlendinger hvis innreise er *strengt nødvendig*. Unntaket må ses i sammenheng med formålet med innreiserestriksjonene og helsemyndighetenes vurdering av behovet for en kraftig reduksjon i antall innreiser. Unntaket fra innreiserestriksjonene må derfor *praktiseres strengt*, og begrenses til et minimum ut fra det som er nødvendig for å sikre kontinuiteten i kritiske samfunnsfunksjoner. Dette er ment å være et svært snevert unntak. At en sektor er ført opp på listen over kritiske samfunnsfunksjoner, betyr ikke at alle ansatte i den aktuelle sektoren er unntatt fra innreiserestriksjonene.

Det understrekes at følgende to kriterier må være oppfylt:

- arbeidet som skal utføres må være direkte knyttet til evnen til å ivareta kontinuiteten i den kritiske samfunnsfunksjonen

- arbeidet kan ikke utsettes uten at det vil medføre en uakseptabel svekkelse i evnen til å opprettholde kontinuiteten i funksjonen.

Virksomheter som har personell i kritiske samfunnsfunksjoner, vil måtte dokumentere at deres ansatte er å regne som kritisk for evnen til å sikre ivaretagelse av kritiske samfunnsfunksjoner, i tråd med ovennevnte kriterier. Det legges til grunn at unntaket sjelden vil være oppfylt for alle virksomhetenes ansatte.

Det er utarbeidet et skjema som kan benyttes som dokumentasjon på at en utlending faller inn under unntaket. Skjemaet er lagt ut på regjeringen.no. Det er derimot ikke et vilkår at dette skjemaet benyttes, så lenge den dokumentasjonen som benyttes inneholder nødvendige opplysninger. Det presiseres at selv om utenlandsk personell er omfattet av unntakene i lov eller forskrift om innreiserestriksjoner, er det en forutsetning for innreise at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det presiseres samtidig at utfylt skjema ikke garanterer innreise; utlendingens tilstedeværelse i riket må ved innreise vurderes som «strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov».

Søknadsbasert ordning for grøntnæringen

For utenlandske arbeidere i grøntnæringen gjelder det en særskilt, søknadsbasert ordning. Denne følger av forskrift om søknad om unntak fra innreiserestriksjonene for utlendinger som er strengt nødvendige for å opprettholde forsvarlig drift i grøntnæringen, som trådte i kraft 26. mars 2021.

Foretak i grøntnæringen, definert som virksomheter som produserer poteter, grønnsaker, frukt og bær, kan søke Landbruksdirektoratet om at en utlending gis unntak fra innreiserestriksjonene etter innreiserestriksjonsloven § 2 første ledd bokstav c. Dersom direktoratet innvilger søknaden, vil utlendingen ha rett til innreise, såfremt øvrige vilkår etter innreiserestriksjonsregelverket og utlendingsloven er oppfylt, jf. den nevnte forskriftens § 2 fjerde ledd. Vedtaket gir ikke unntak fra karanteneplikt mv.

Et vedtak fra Landbruksdirektoratet er gyldig for innreise inntil 30 dager fra vedtaksdato. Utlendinger som omfattes av unntaket må ved behov kunne fremvise vedtaket fra Landbruksdirektoratet ved innreise, enten på papir eller digitalt. Vedtakets ekthet sjekkes i grensekontrollen.

Den søknadsbaserte ordningen er den eneste måten arbeidere i grøntnæringen kan få unntak fra innreiserestriksjoner i medhold av innreiserestriksjonsloven § 2 første ledd bokstav c. En utlending som påberoper seg dette unntaket for å kunne arbeide i grøntnæringen, uten å kunne vise til et positivt vedtak, skal ikke gis innreise.

Utlendinger som har fått oppholdstillatelse uten utsatt innreise som sesongarbeider innen grøntnæringen mellom 29. januar og 26. mars 2021, kan gis unntak fra innreiserestriksjonene uten vedtak fra Landbruksdirektoratet, forutsatt at øvrige vilkår

er oppfylt. Også disse kan imidlertid fremme søknad for Landbruksdirektoratet, og på denne måte få fastslått at de er omfattet av unntaket i lovens § 2 første ledd bokstav c før innreise.

Det følger av forskrift om søknad om unntak fra innreiserestriksjonene for utlendinger som er strengt nødvendige for å opprettholde forsvarlig drift i grøntnæringen § 2 femte ledd at dersom det er gitt unntak på uriktige forutsetninger eller som følge av uriktige opplysninger, kan utlendingen bortvises i medhold av innreiserestriksjonsloven § 2 tredje ledd. Saksbehandlingsreglene i lovens §§ 5 og 6 gjelder tilsvarende, så også § 8 om tvangsmidler. Lovens § 7 (utvisning) og § 9 (straff) gjelder derimot ikke. Lovens § 4 første ledd om utlendingens ansvar for utgifter til egen uttransportering, jf. utlendingsloven § 91, gjelder dersom utlendingen kan klandres for forholdene som begrunner bortvisning.

4 Nærmere om unntak av særlige grunner

Etter innreiserestriksjonsloven § 2 annet ledd kan en utlending gis rett til innreise dersom «særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn». Dette gjelder bl.a.:

- Mindreårige barn og fosterbarn til norsk borger eller utlending som bor eller jobber i Norge.
- Utlending som har et særskilt omsorgsansvar for personer som bor i Norge, herunder mindreårige barn eller fosterbarn eller andre med særskilte omsorgsbehov.
- Utlending som på grunn av sterke velferdshensyn har behov for å reise inn i Norge, og besøket ikke kan vente, f.eks. utlending som skal besøke døende eller alvorlig sykt nærstående familiemedlem i Norge.
- Utlending som skal være tilstede ved eget barns fødsel, hvor barnets mor bor i Norge.
- Utlending som er dommer, part/partsrepresentant i eller skal avgi forklaring i en retts sak i Norge. Unntaket omfatter også voldgiftssaker.
- Utlending som har gyldig fiskekort for fiske fra båt i Tanavassdraget, jf. forskrift om fiske på Tanavassdragets grenseelvestrekning § 2 første ledd nr. 1 og 3 og annet ledd bokstav a og c. Utlending som legger ut fra finsk elvebredd kan fiske på norsk side av elva, men ikke gå i land i Norge.

Det presiseres at ovennevnte liste ikke uttømmende angir hva som kan anses som en «særlig grunn». Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Det må tas hensyn til at utlendingen skal ha mulighet til å innrette seg etter gjeldende regelverk. Unntaket av «særlige grunner» kan derfor benyttes i tiden like etter at innstramninger i innreiserestriksjonene har trådt i kraft, herunder endringer i land eller områders fargekode, eksempelvis i situasjoner hvor utlendingen allerede har påbegynt reisen til Norge eller i situasjoner hvor en utlending bor i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett uten å være «bosatt», jf. lovens § 2 første ledd bokstav a, og befant

seg i utlandet på det tidspunkt innstramninger i regelverket som tidligere ga adgang til innreise også for personer som ikke er registrert bosatt trådte i kraft. Tilsvarende hensyn vil kunne gjøre seg gjeldende også ved senere innstramninger i innreiserestriksjonene.

5 Unntak for utlendinger som er omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen mv.

I forskriftens § 1 er det gjort unntak for utlendinger som har oppholdsrett etter utlendingsloven kapittel 13, dvs. utlendinger som er omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen. Henvisningen til kapittel 13 omfatter også bestemmelser i utlendingsforskriften som er gitt i medhold av disse lovbestemmelsene. Dette innebærer at også utlendinger som er omfattet av separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia, jf. utlendingsforskriften § 19-33 til § 19-35, er omfattet av dette unntaket. For øvrige borgere av Storbritannia gjelder reglene så langt de passer. Med dette menes at det gjøres tilsvarende unntak fra innreiserestriksjonene for britiske borgere og deres familiemedlemmer, i den grad disse har rett til innreise i Norge etter utlendingsloven og -forskriften. Bestemmelsen i annet ledd gir altså ikke noen utvidede rettigheter til innreise for britiske borgere utover det som følger av det ordinære regelverket.

6 Unntak for innreise fra nærmere bestemte land eller områder

I forskriftens § 2 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som er bosatt i EØS-/Schengenområdet eller Storbritannia
- b) utlending bosatt i et land som nevnt i covid-19-forskriften vedlegg C (utvalgte land og områder på EUs tredjelandsliste)
- c) utlending som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard
- d) utlending som er fastboende på Svalbard
- e) [Opphevet]
- f) [Opphevet]
- g) [Opphevet]
- h) [Opphevet]

Til bokstav a om utlendinger bosatt i EØS-/Schengenområdet eller Storbritannia

Innreiserestriksjonsforskriften § 2 bokstav a åpner for innreise for personer som er bosatt i EØS-/Schengenområdet eller Storbritannia. Det avgjørende er at utlendingen er *bosatt* i et av disse landene, ikke hvilket land vedkommende er statsborger av. Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende er bosatt i et av de aktuelle landene.

Det understrekes at EØS-/Schengenområdet i denne sammenheng skal forstås som alle land/områder som er nevnt under «Nordiske land» og «Øvrige land i EØS- og

Schengenområdet» i vedlegg A til covid-19-forskriften. Det betyr eksempelvis at også Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten vil være omfattet, selv om disse ikke er å anse som EØS-/Schengen-stater i andre sammenhenger. Videre skal reglene som gjelder for bosatte i Storbritannia, gjelde likt for bosatte i de britiske kronbesittelsene Guernsey, Jersey og Isle of Man.

Til bokstav b om lilla land

Det gjøres unntak for utlending bosatt i et land som nevnt i covid-19-forskriften vedlegg C, dvs. utvalgte land og områder på EUs tredjelandsliste. Vedlegg C oppdateres jevnlig.

Det avgjørende er at utlendingen er *bosatt* i et av disse landene, ikke hvilket land vedkommende er statsborger av. Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende er bosatt i et av de aktuelle landene.

Til bokstav c og d om Svalbard

Det er gjort unntak for utlendinger som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav c. Dette er for å sikre at utenlandske borgere som bor eller arbeider på Svalbard, skal kunne passere det norske fastlandet når de er på gjennomreise mellom utlandet og Svalbard. Unntaket for utlendinger på vei *til* arbeid eller bosted på Svalbard må imidlertid også ses i sammenheng med covid-19-forskriften § 9, om at alle som kommer fra utlandet skal være i karantene på det norske fastlandet før videre reise til Svalbard kan skje. Det presiseres at dette kravet fortsatt gjelder.

Utreise fra Svalbard til utlandet via det norske fastlandet for andre enn de som har arbeid eller bosted på Svalbard kan dekkes av unntaket om mellomlandinger i forskriftens § 3 bokstav b.

Det er videre gjort unntak for utlendinger som er fastboende på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav d. Slik legges det til rette for at utlendinger som er fastboende på Svalbard og som ellers fyller vilkårene for å reise til Norge, kan gjøre dette nå. Det er en forutsetning at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det presiseres at unntaket både omfatter fastboende som reiser fra Svalbard til det norske fastlandet, og fastboende på Svalbard som reiser til Norge fra utlandet. I sistnevnte tilfelle presiseres det at karantene må gjennomføres før videre reise til Svalbard kan skje, jf. ovenfor.

Med «fastboende» menes personer som er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard. Dette kan dokumenteres ved utskrift av registeret. For personer bosatt i Barentsburg, fremgår dette av bekreftelse på arbeidsforhold.

For øvrig presiseres det at loven og forskriften ikke gjelder for Svalbard.

7 Unntak i andre tilfeller

I forskriftens § 3 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær mellom foreldre og barn eller delt bosted for barn
- b) utlending som kun skal mellomlande på flyplass i Norge før utreise
- c) samer under utøving av reindrift
- d) utlending som gjennomfører ervervsmessig gods- og persontransport mot vederlag, eller som er på vei til eller fra slikt oppdrag
- e) journalister og annet personell på oppdrag for utenlandsk medieinstitusjon
- f) utlending som nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 og § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med Schengenoppholdskort for ambassadepersonell. Tilsvarende gjelder for sideakkrediterte diplomater og diplomatiske kurerer.
- g) militært personell som nevnt i utlendingsforskriften § 1-7 annet og tredje ledd, samt deres ektefelle, samboer eller barn tilmeldt og akseptert av Forsvarsdepartementet, samt medlem av sivil komponent og sivilt personell som arbeider ved militære staber eller hovedkvarter i Norge (inkludert NATO-avdelinger i Norge), samt deres ektefelle, samboer eller barn
- h) utlending som arbeider på flyttbare eller faste innretninger på den norske delen av kontinentalsokkelen, jf. utlendingsforskriften § 1-10 og § 1-11, utlending som arbeider på flyttbar innretning som befinner seg i norsk indre farvann eller i norsk sjøterritorium når arbeidet er nødvendig for aktiviteten på kontinentalsokkelen, og utlending som arbeider på flyttbar innretning som utfører et midlertidig oppdrag på britisk sokkel
- i) innehaver av gyldig luftfartssertifikat, jf. utlendingsforskriften § 2-9, på vei til eller fra aktiv tjeneste
- j) sjømenn, på vei til eller fra aktiv tjeneste, med ID-kort nevnt i utlendingsforskriften § 2-8 eller filippinsk «Seafarer's Identification and Record Book» eller filippinsk nasjonalitetspass nevnt i utlendingsforskriften § 3-1 bokstav j
- k) ektefelle, samboer eller barn av utsendt utenriktjenestemann ved norsk utenriksstasjon
- l) ansatte i internasjonale organisasjoner eller ansatte i organisasjoner som driver internasjonalt humanitært arbeid, som er på oppdrag eller på vei til eller fra oppdrag
- m) utlending som er invitert av norske myndigheter for å delta i internasjonale forhandlinger og annet, og utlending som er en del av delegasjoner som kommer til Norge i henhold til Norges internasjonale forpliktelser
- n) [Opphevet]
- o) forskere og besetningsmedlemmer som deltar i havforskningstokt og har anløp i norsk havn
- p) [Opphevet]
- q) utlending som har en av følgende familierelasjoner til en person bosatt i Norge:
 1. ektefelle, registrert partner eller samboer

2. mindreårige eller voksne barn eller stebarn
 3. foreldre eller steforeldre
 4. mindreårige eller voksne barnebarn eller stebarnebarn
 5. besteforeldre eller stebesteforeldre
 6. [Opphevet]
- r) [Opphevet]
- s) utlending over 18 år som er i et etablert kjæresteforhold som har vart i minst ni måneder med en person over 18 år bosatt i Norge, har møtt kjæresten fysisk, og har fått innvilget søknad om innreise av Utlendingsdirektoratet, jf. § 5 annet ledd
- t) mindreårige barn til utlending som nevnt i bokstav s
- u) ektefelle, registrert partner, samboer eller mindreårige eller voksne barn eller stebarn til en norsk borger bosatt i utlandet, når disse reiser på besøk til Norge sammen med den norske borgeren eller slutter seg til denne i Norge
- v) utlending som har fått vedtak om unntak fra innreiserestriksjonene etter forskrift om søknadsbasert ordning for unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen
- w) utlending som på en måte som oppført i vedlegg D til covid-19-forskriften kan dokumentere at vedkommende:
1. er fullvaksinert mot SARS-CoV-2, jf. covid-19-forskriften § 3 sjette ledd,
 2. ved godkjent laboratoriemetode har testet positivt for SARS-CoV-2, med varighet fra avisolering til 6 måneder etter prøvedato.
- x) toppidrettsutøvere og nødvendig støttepersonell som er unntatt fra innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 6f første ledd bokstav b
- y) mindreårige barn til utlending som er unntatt fra innreiserestriksjoner, når de reiser til Norge sammen med utlendingen

Til bokstav a om gjennomføring av samvær

Unntaket omfatter både tilfeller der en forelder selv skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær og delt bosted, og tilfeller der en forelder skal tilrettelegge for den andre forelderens samvær, f.eks. ved å hente eller bringe barnet.

Til bokstav b om mellomlandinger

Unntaket omfatter utlendinger som mellomlander på flyplass i Norge før utreise. Unntaket omfatter både internasjonal lufthavntransitt og transfer innad i Schengen-området.

Til bokstav d om transportoppdrag

Unntaket gjelder i all hovedsak førere av det aktuelle transportmiddelet. Det kan unntaksvis også omfatte personer som har en nødvendig funksjon i umiddelbar tilknytning til selve transporten, når slike funksjoner ikke kan ivaretas på annen måte. Det kan unntaksvis gis innreise for å forberede særskilt krevende transportoppdrag, dersom forberedelsene ikke kan ivaretas på annen måte.

Til bokstav g om personell ved militære staber mv.

Utlendinger som omfattes av unntaket, må ved behov kunne fremvise et ID-kort/legitimasjon som godtgjør at de er ansatt (sivilt eller militært) i de væpnede styrker i en senderstat eller i NATO. Familiemedlemmer som er omfattet vil normalt ha diplomatpass, tjenestepass, ID-kort e.l., som dokumenterer deres tilknytning til hovedpersonen. Ordinært pass sammen med NATO Travel Order vil også dekke dokumentasjonskravet.

Til bokstav i om luftfartssertifikat

Unntaket omfatter alle som har et gyldig luftfartssertifikat, så lenge de reiser inn i Norge ifm. oppdrag, eller på vei til eller fra tjeneste.

Til bokstav q om nære familierelasjoner

Bestemmelsen gjelder adgangen til innreise for utlendinger som har nær familie i Norge. Forskriftens § 3 bokstav q nr. 1 til 5 gjelder uavhengig av utlendingens statsborgerskap og hvor vedkommende er bosatt.

Unntakene etter bokstav q gjelder uavhengig av om personen som er bosatt i Norge, er norsk borger eller utlending bosatt her. Det presiseres at utlendinger som er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften §§ 1-4 og 1-5 (diplomater m.fl. og deres ektefelle, samboer og barn), skal anses som «person bosatt i Norge» i denne sammenheng.

Med «samboer», jf. bokstav q nr. 1, menes et fast og etablert samboerforhold i minst to år, eller at man har eller venter felles barn, og skal bo sammen. Dette tilsvarer utlendingslovens definisjon av «samboer».

Det presiseres at en ste-relasjon omfatter en relasjon etablert både ved ekteskap, partnerskap og samboerskap.

Utlendingen må selv sannsynliggjøre at vedkommende er et familiemedlem som omfattes av unntaket, f.eks. ved å fremlegge fødselsattest, vigselsattest eller annen relevant dokumentasjon, dersom dette er mulig.

Bokstav q gjelder alle former for opphold eller besøk etter utlendingsregelverket for de aktuelle familiemedlemmene. Den gjelder altså både for utlending som har søkt eller skal søke om oppholdstillatelse for å bosette seg i Norge, og for de som bare skal komme på besøk, med eller uten visum. I alle tilfeller må de alminnelige reglene i utlendingsloven og -forskriften være oppfylt for at utlendingene skal kunne reise inn i Norge, herunder reglene om innreise og visum. Det betyr at et visumpliktig familiemedlem som ikke allerede har et gyldig visum, må søke om, og få utstedt, visum før reisen til Norge. Dokumentasjon på familierelasjonen fremlegges samtidig med søknaden om visum. Utlendinger som allerede har et gyldig visum, og utlendinger som er visumfrie, må ved behov kunne fremlegge dokumentasjonen ved ankomst til Norge.

Unntaket innebærer videre at familiemedlemmer som er omfattet av § 3 bokstav q, kan reise inn i og fremme søknad om familieinnvandring fra Norge, i tråd med regelverk og retningslinjer som gjaldt før utbruddet av covid-19. Unntaket innebærer også at det kan utstedes innreisevisum til familiemedlemmer som er omfattet av § 3 bokstav q og som har til hensikt å oppholde seg i Norge frem til oppholdstillatelse er gitt, jf. utlendingsloven § 12.

Til bokstav s og t om kjæresteforhold og medfølgende barn

Bestemmelsen gjelder adgangen til innreise for utlendinger som har kjæreste i Norge. Forskriftens § 3 bokstav s og t gjelder uavhengig av utlendingens statsborgerskap og hvor vedkommende er bosatt.

Med «etablert kjæresteforhold» forstås et kjæresteforhold som har hatt en varighet på minimum ni måneder. Det er et krav at partene har møtt hverandre fysisk, og at begge parter er over 18 år.

Adgangen til innreise forutsetter at man har fått forhåndstillatelse til slikt kjærestebesøk. Dette skjer gjennom en søknad om innreise til Utlendingsdirektoratet. Det vises til forskriftens § 5 annet, tredje og fjerde ledd for nærmere informasjon om søknadsordningen, jf. punkt 13 nedenfor.

Utlendingens mindreårige barn har også rett til innreise, jf. bokstav t, men er ikke omfattet av søknadsordningen for kjærester, jf. forskriftens § 5 annet ledd. Familierelasjonen mellom utlendingen og barnet må derfor dokumenteres på vanlig måte ved forespørsel i grensekontrollen.

De alminnelige vilkårene for rett til innreise og opphold i utlendingsloven og -forskriften må være oppfylt for å ha rett til innreise. Eksempelvis må kjærester som er visumpliktige, i tillegg ha gyldig visum.

Utlendinger som omfattes av unntaket, må ved behov kunne fremvise vedtaket fra Utlendingsdirektoratet ved innreise, enten på papir eller digitalt. Vedtakets ekthet sjekkes i grensekontrollen.

Til bokstav u om familiemedlemmer til norsk borger bosatt i utlandet

Bestemmelsen omhandler adgangen til innreise for familiemedlemmer til en norsk borger som er bosatt i utlandet, og legger til rette for at familien kan dra sammen på besøk til Norge, enten ved at de reiser samlet til Norge eller at familien kommer etter den norske borgeren.

For å sannsynliggjøre at utlendingen er et familiemedlem som omfattes av unntaket, kan personen f.eks. fremlegge vigselsattest eller fødselsattest.

Til bokstav v om søknadsbasert ordning

Unntaket omfatter arbeidsreisende som i vedtak fra Sjøfartsdirektoratet er gitt unntak fra innreiserestriksjonene etter søknad fra foretak, jf. forskrift 19. februar 2021 nr. 470

om søknadsbasert ordning for unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen § 2 første ledd. Vedtakets gyldighetsperiode for innreise reguleres av nevnte forskrift § 8 første ledd.

Utlendinger som omfattes av unntaket, må ved behov kunne fremvise vedtaket fra Sjøfartsdirektoratet ved innreise, enten på papir eller digitalt. Vedtakets ekthet kan sjekkes i grensekontrollen.

Det understrekes at selv om utlendingen gis unntak fra innreiserestriksjonene etter slik søknad, har utlendingen kun adgang til innreise dersom også de øvrige vilkårene etter innreiserestriksjonsloven og de alminnelige vilkårene for rett til innreise og opphold i utlendingsloven er oppfylt. Unntak fra innreiserestriksjoner gir ikke unntak fra karanteneplikt eller andre smittevernregler, jf. også forskrift om ordning for unntak fra innreiserestriksjoner § 2 tredje ledd.

Det følger av forskrift om ordning for unntak fra innreiserestriksjoner § 2 femte ledd at dersom det er gitt unntak på uriktige forutsetninger eller som følge av uriktige opplysninger, kan utlendingen bortvises i medhold av midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen § 2 tredje ledd. Saksbehandlingsreglene i lovens §§ 5 og 6 gjelder tilsvarende, så også § 8 om tvangsmidler. Lovens § 7 (utvisning) og § 9 (straff) gjelder derimot ikke. Lovens § 4 første ledd om utlendingens ansvar for utgifter til egen uttransportering, jf. utlendingsloven § 91, gjelder dersom utlendingen kan klandres for forholdene som begrunner bortvisning.

Til bokstav w om utlending som er fullvaksinert eller som har gjennomgått covid-19

Unntaket omfatter utlendinger som er fullvaksinert mot SARS-CoV-2, jf. covid-19-forskriften § 3 sjette ledd, eller som har testet positivt for SARS-CoV-2 siste seks måneder. Det er et vilkår at dette kan dokumenteres på en måte som oppført i vedlegg D til covid-19-forskriften. Vedlegg D oppdateres jevnlig. Oversikt over hvilke land som har koblet seg til EUs løsning finnes her: [EUs | for digitale COVID-| Europakommisjonen](#).

Til bokstav x om toppidrettsutøvere og nødvendig støttepersonell

Unntaket omfatter toppidrettsutøvere og nødvendig støttepersonell som er unntatt fra innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 6f første ledd bokstav b. Dette innebærer at unntaket bare gjelder for arrangementer som avholdes innenfor den tidsperioden som angis i covid-19-forskriften § 6f første ledd bokstav b, og at arrangementet må være nevnt i vedlegg E til covid-19-forskriften.

Utlendingen må kunne sannsynliggjøre at vedkommende skal reise til Norge i forbindelse med deltakelse i en av de aktuelle idrettskonkurransene. Det kan gjøres ved at det fremlegges offisiell akkreditering til arrangementet, bekreftelse fra arrangør i Norge eller norsk klubb som er vertskap for arrangementet eller bekreftelse fra norsk eller internasjonalt særforbund som organiserer den idretten det gjelder.

Til bokstav y om mindreårige barn

Unntaket omfatter alle mindreårige barn som reiser til Norge sammen med en forelder som er unntatt fra innreiserestriksjoner i henhold til loven eller forskriften her. Forskriften inneholder allerede flere unntak for barn i nærmere bestemte tilfeller, men bokstav y er en sekkebestemmelse som gir unntak for alle mindreårige barn, uavhengig av forelderens unntaksgrunnlag. Siden det allerede er gjort unntak for barn i en rekke tilfeller (f.eks. barn av personer som er bosatt i Norge, jf. § 3 bokstav q nr. 2, og barn av kjærester, jf. § 3 bokstav t), vil bestemmelsen i praksis først og fremst være aktuell for mindreårige barn av utlendinger som er unntatt fra innreiserestriksjonene på grunnlag av gyldig koronasertifikat, jf. § 3 bokstav w.

8 Unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger med oppholdstillatelse i Norge

Utlendingsmyndighetene skal i vedtak om oppholdstillatelse ta stilling til om adgangen til innreise skal utsettes inntil videre, jf. lovens § 3. Innreisevisum skal gis uten utsettelse dersom utlendingen er gitt en tillatelse på de grunnlag som er angitt i forskriftens § 4, jf. nedenfor, eller utlendingsmyndighetene finner at utlendingen er omfattet av unntak fra innreiserestriksjoner som nevnt i loven eller forskriften ellers, jf. ovenfor.

Vedtak etter lovens § 3 om utsatt innreise for utlending som gis oppholdstillatelse, kan ikke påklages. Selv om innreise kan nektes på vedtakstidspunktet, kan etterfølgende hendelser likevel medføre at innreise skal tillates. Utlendingsmyndighetene må i så fall foreta en ny vurdering etter anmodning fremsatt av utlendingen før utlendingen reiser til Norge.

Utlendinger som er gitt oppholdstillatelse, men som ennå ikke er bosatt i Norge, kan bortvises dersom de kommer til norsk grense i strid med de til enhver tid gjeldende innreiserestriksjonene, jf. lovens § 2 tredje ledd. Dette gjelder selv om utlendingen var omfattet av unntak fra innreiserestriksjonene da søknaden om oppholdstillatelse ble innvilget, jf. forskriftens § 4, og tillatelse ble gitt uten utsatt innreise, jf. lovens § 2 første ledd bokstav d. Utlendinger som har fått oppholdstillatelse for å arbeide i Norge, og som ikke allerede er bosatt her, kan inntil videre ikke reise inn i Norge, med mindre de omfattes av unntak fra innreiserestriksjonene fastsatt i lovens § 2 eller i forskriftens §§ 2 og 3.

I forskriftens § 4 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending med oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens bestemmelser om familieinnvandring, og referansepersonen er norsk borger eller utlending som er bosatt i Norge eller for øvrig har rett til innreise etter loven eller forskriften her
- b) [Opphevet]

- c) utlending med oppholdstillatelse som student mv., jf. utlendingsforskriften § 6-19, og utlending med oppholdstillatelse ifm. en ph.d.-utdanning ved en norsk institusjon innenfor utdanning og forskning
- d) utlending med innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35
- e) [Opphevet]
- f) [Opphevet]

Det understrekes at de alminnelige vilkårene for oppholdstillatelse, herunder returforutsetninger, skal vurderes som normalt. Når det gjelder familieinnvandrere, gjelder retten til innreise kun i den utstrekning også referansepersonen har rett til innreise til Norge.

Unntaket for utlendinger med oppholdstillatelse som student, jf. forskriftens § 4 bokstav c omfatter alle med oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 6-19. Unntaket gjelder også ph.d.-utdanning, uavhengig av om utlendingen har fått oppholdstillatelse som student eller som faglært, jf. utlendingforskriften § 6-1.

9 Bortvisning ved brudd på krav om testing eller registrering etter covid-19-forskriften

Av forskriftens § 4 c første ledd følger det at en utlending som ikke overholder kravene som følger av covid-19-forskriften § 4d (krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt) eller § 5b (plikt til registrering ved innreise), kan bortvises.

En utlending skal ikke bortvises dersom særlige grunner taler imot det. Unntaket er ment å være en sikkerhetsventil for tilfeller der bortvisning vil være sterkt urimelig eller uforholdsmessig, f.eks. på grunn av sterke humanitære hensyn eller fordi uforutsette praktiske hindringer har gjort det uforholdsmessig vanskelig å etterleve plikten. Det kan også være aktuelt å unnlate å bortvise i tilfeller som ikke regnes som straffbare etter covid-19-forskriften § 24 fordi vedkommende hadde «rimelig grunn» for overtredelsen.

I § 4 c annet ledd gjøres det videre unntak for:

- a) utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven
- b) utlendinger som søker beskyttelse i riket (asyl), eller på annen måte påberoper en rett til internasjonal beskyttelse på grunn av fare ved forfølgelse mv.
- c) utlendinger med innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35
- d) barn under 12 år
- e) utlending som skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær mellom foreldre og barn eller delt bosted for barn
- f) utlendinger som er nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 eller § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med

Schengen-oppholdskort for ambassadepersonell, sideakkrediterte diplomater og diplomatisk kurerer, jf. § 3 bokstav f

- g) utlendinger som er invitert av norske myndigheter for å delta i internasjonale forhandlinger og annet, og utlending som er en del av delegasjoner som kommer til Norge i henhold til Norges internasjonale forpliktelser, jf. § 3 bokstav m.

Det bemerkes for ordens skyld at en del utlendinger er unntatt test- og registreringspliktene, og følgelig ikke kan bortvises for ikke å teste eller registrere seg.

Det følger av § 4 c tredje ledd at reglene om saksbehandling, tvangsmidler, utvisning og straff mv. i midlertidig lov om innreiserestriksjoner vil gjelde ved bortvisning som nevnt i første ledd.

10 Nærmere om krav til dokumentasjon

Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene fra innreiserestriksjonene.

11 Forholdet til karantenerregelverket og bortvisning ved alvorlige brudd på innreisekarantene

Unntakene fra innreiserestriksjonene innebærer i seg selv ikke unntak fra de til enhver tid gjeldende regler om karantene og isolering. Covid-19-forskriften, vedlegg A, gir en oversikt over hvilke land og områder som medfører karanteneplikt ved ankomst til Norge.

Ved en lovendring som trådte i kraft 22. januar 2021 ble det innført hjemmel i innreiserestriksjonsloven § 2 tredje ledd annet punktum for å bortvise utlendinger for klare og alvorlige brudd på reglene om innreisekarantene i covid-19-forskriften. Regelen er beskrevet og begrunnet i Prop. 61 L (2020–2021) *Endringer i midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen (krav om negativ covid-19-test for rett til innreise og bortvisning ved brudd på regler om innreisekarantene)*. Bortvisning etter denne bestemmelsen vil, på samme måte som bortvisning på grunn av brudd på innreiserestriksjoner, kunne skje etter de forenklede saksbehandlingsreglene beskrevet i punkt 13 nedenfor.

Bortvisning etter lovens § 2 tredje ledd annet punktum kan bare skje dersom «konkrete holdepunkter tilsier at det er klar sannsynlighetsovervekt» for at den aktuelle utlendingen «forsettlig har begått eller vil begå alvorlige brudd på krav om gjennomføring av innreisekarantene». Det bemerkes at flere, isolert sett mindre alvorlige brudd, samlet kan anses alvorlige. Bestemmelsen gjør unntak for utlendinger som nevnt i § 2 første ledd bokstav a og b, det vil si utlendinger som er lovlig bosatt i Norge eller søker om beskyttelse. I lys av at bare forsettlige og alvorlige overtredelser rammes, vil det ellers i prinsippet kunne være aktuelt å bortvise også personer som har en viss tilknytning til Norge, særlig i tilfeller hvor det allerede ved grensen er på det

rene at vedkommende ikke akter å etterleve sentrale regler om innreisekarantene. Regelen er imidlertid en kan-bestemmelse, og terskelen må være høyere for bortvisning av utlendinger som har oppholdstillatelse, familie i Norge eller begge deler, enn for de som ikke har det. I tilfeller hvor brudd på karantenereglene oppdages etter innreise, og utlendingen har oppholdstillatelse eller familie i Norge, antar departementet at bortvisning etter denne bestemmelsen vil være mindre aktuelt. Hjemmelen anses heller ikke aktuell i tilfeller hvor det fremkommer opplysninger om regelbrudd etter at perioden for innreisekarantene er over.

Bortvisningsregelen gjelder også utlendinger omfattet av EØS-regelverket. For disse gjelder det imidlertid strengere krav til at utlendingen utgjør en *fremtidig* fare mot interesser som kan begrunne bortvisning eller utvisning, noe som må tas hensyn til i vurderingen. Videre må det tas hensyn til kravet om proporsjonalitet, bl.a. uttrykt i utlendingsloven § 122 fjerde ledd. Også i EØS-tilfeller vil det være en høyere terskel for å bortvise personer som har en etablert tilknytning til Norge, herunder i form av familie. Utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdsrett er unntatt, jf. henvisningen til § 2 første ledd bokstav a.

12 Forholdet til utlendingslovens regler om bortvisning

Departementet presiserer at midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner supplerer utlendingslovens regler om bortvisning. Utlendinger kan fortsatt bli bortvist i medhold av utlendingslovens regler, herunder av hensyn til folkehelsen etter § 17 første ledd bokstav l og § 121, jf. § 123, forutsatt at vilkårene er til stede og ordinære saksbehandlingsregler følges.

Bortvisning etter utlendingsloven kan ikke skje utelukkende med henvisning til den generelle situasjonen med utbrudd av covid-19. I slike tilfeller må det foretas en individuell vurdering som bygger på konkrete omstendigheter ved utlendingen som vurderes bortvist. Departementet antar at det kan være grunnlag for å bortvise etter utlendingsloven utlendinger som utgjør en særskilt smitterisiko, f.eks. på grunn av adferd som er i strid med offisielle råd og retningslinjer. Det vises ellers til nærmere omtale av bortvisning av hensyn til folkehelsen i Prop. 5 L (2020–2021), avsnitt 4.1.1.

Også bortvisning etter utlendingsloven begrunnet med straffbare handlinger kan etter omstendighetene være aktuelt overfor utlendinger som ikke overholder regler som er innført i forbindelse med pandemien. Det vises særlig til at forsettlig eller grovt uaktsomme brudd på covid-19-forskriften er straffbare etter forskriftens § 24, jf. smittevernlovens § 8-1. Strafferammen er – med unntak av overtredelser av forskriftens §§ 4d og 5b, som bare kan straffes med bøter – bøter eller fengsel inntil 6 måneder. I medhold av utlendingsloven § 17 første ledd bokstav g, jf. § 66 første ledd bokstav b, kan en utlending for det første bli bortvist dersom vedkommende *er straffet* for overtredelser av covid-19-forskriften som kan medføre fengselsstraff. For det andre kan man bli bortvist «når andre omstendigheter gir grunn til å frykte at utlendingen her i riket eller i et annet Schengenland har begått eller vil begå en straffbar handling som kan føre til fengselsstraff». En konstatert overtredelse av regler med slik strafferamme

vil således kunne føre til bortvisning, selv om det ikke opprettes straffesak. Også en velbegrunnet mistanke om fremtidig overtredelse av disse reglene vil kunne danne grunnlag for bortvisning.

Også personer omfattet av EØS-regelverket, jf. utlendingsloven kapittel 13, kan etter omstendighetene bortvises på grunn av forhold som gir grunnlag for utvisning, slik som straffbare handlinger, eller av hensyn til folkehelsen. Etter utlendingsloven § 122, jf. § 121, kan aktuelle personer bortvises av hensyn til offentlig orden eller sikkerhet dersom det må antas å foreligge «personlige forhold som innebærer en virkelig, umiddelbar og tilstrekkelig alvorlig trussel mot grunnleggende samfunnshensyn». For denne gruppen gjelder det et strengere krav om proporsjonalitet og en fremtidig trussel, typisk sannsynliggjort gjennom allerede utvist adferd, jf. også utlendingsforskriften § 19-29. I tillegg kan EØS-borgere bortvises med hjemmel i § 121 første ledd bokstav c, jf. § 123, «når det er nødvendig av hensyn til folkehelsen og myndighetene har iverksatt beskyttelsestiltak ovenfor egne borgere».

13 Saksbehandlingsregler

Det følger av lovens § 5 første ledd at forvaltningslovens kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak og kapittel V om utforming av vedtak ikke gjelder for vedtak om bortvisning. Disse reglene vil imidlertid gjelde for vedtak om utvisning etter lovens § 7.

Utlendingsforskriften § 5-4 om veiledning og underretning gjelder ikke i saker om bortvisning etter den midlertidige loven. Reglene om saksbehandling i utlendingsloven kapittel 11 og utlendingsforskriften kapittel 17 gjelder bare så langt de lar seg forene med en forenklet og rask behandling av vedtak om bortvisning.

Lovens § 5 annet ledd fastslår at reglene om fritt rettsråd i utlendingsloven § 92 første ledd ikke gjelder for vedtak om bortvisning etter loven her. Reglene om fritt rettsråd vil imidlertid gjelde for saker om utvisning etter § 7.

Det følger av lovens § 6 at vedtak om bortvisning skal være skriftlig. Begrunnelsen kan være kort og standardisert, men skal angi reglene som vedtaket bygger på, og det skal gis opplysning om klagerett. Det åpnes for at vedtak kan være muntlig hvis avgjørelsen haster eller skriftlighet av andre grunner ikke er praktisk mulig. Vedtaksorganet skal i så fall bekrefte vedtaket og begrunnelsen skriftlig hvis parten ber om det. Vedtak om bortvisning treffes av Utlendingsdirektoratet eller politiet. Vedtaket kan påklages til Utlendingsdirektoratet, eller til Utlendingsnemnda hvis Utlendingsdirektoratet har truffet vedtak i første instans. Reglene i forvaltningslovens kapittel VI om klage og omgjøring gjelder. Forvaltningsloven § 42 om utsatt iverksetting gjelder ikke.

Nærmere om søknadsordningen for kjærester

Forskriftens § 5 annet, tredje og fjerde ledd regulerer nærmere søknadsordningen for kjærester, jf. § 3 bokstav s og punkt 7 ovenfor.

Av § 5 annet ledd fremgår det at Utlendingsdirektoratet etter søknad kan gi tillatelse til innreise til utlending som er i etablert kjæresteforhold med en person bosatt i Norge, jf. forskriftens § 3 bokstav s. Tillatelsen til innreise varer frem til søknadsordningen avvikles. Tillatelsen gjelder m.a.o. for et ubegrenset antall innreiser, så lenge denne søknadsordningen gjelder.

Søknad om innreise sendes Utlendingsdirektoratet på fastsatt skjema. Dersom kjæresteparet ikke er omfattet av unntaket i § 3 bokstav s, eller ikke har oppgitt tilstrekkelig informasjon, kan søknaden avvises eller avslås. Utlendingsdirektoratets vedtak etter denne bestemmelsen kan ikke påklages.

Forskriftens § 5 tredje ledd fastsetter at Utlendingsdirektoratet kan videreformidle opplysninger om at søknad om innreise etter § 3 bokstav s er innvilget, avslått eller avvist til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Utlendingsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan registrere informasjon som nevnt i første punktum i innreiseregisteret. Ved grensekontroll kan politiet, eller den etaten politiet har gitt myndighet, innhente opplysninger som nevnt i første punktum fra Utlendingsdirektoratets vedtaksregister eller via innreiseregisteret som henter opplysninger fra Utlendingsdirektoratets vedtaksregister. Slik innhenting kan skje i form av direkte søk.

I forskriftens § 5 fjerde ledd fastsettes det at søknader etter annet ledd kan behandles ved automatisert saksbehandling. Den registrerte har rett til manuell overprøving av avgjørelsen. Den manuelle overprøvingen skjer ved muntlig henvendelse til Utlendingsdirektoratet fra søkeren.

14 Utlendingskontroll og bruk av tvangsmidler

Det følger av utlendingsloven § 21 at politiet i forbindelse med kontroll av utlendingers innreise og opphold i riket, kan be om legitimasjon og opplysninger som er nødvendige for å bringe identiteten og lovligheten av oppholdet i riket på det rene.

Det følger av lovens § 8 at det kan anvendes tvangsmidler med hjemmel i bestemmelsene i utlendingsloven kapittel 12. Dette innebærer bl.a. at det kan besluttes pågripelse og internering etter de samme hjemlene og vilkårene i utlendingsloven som gjelder for bortvisningssaker for øvrig.

I tilfeller hvor noen f.eks. er stanset av politiet etter utlendingsloven § 21a og mest sannsynlig skal bortvises etter midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner, kan utlendingsloven § 106 første ledd bokstav i gi grunnlag for pågripelse. Dersom politiet mener det er behov for å holde utlendingen ut over 24 timer (jf. utlendingsloven § 106b tredje ledd siste punktum), vil den mest aktuelle hjemmelen for å vurdere dette trolig være utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b (unndragelsesfare).

15 Ansvar for utgifter mv.

Det følger av lovens § 4 første ledd at for utlending som i medhold av loven føres ut av riket, gjelder utlendingsloven § 91 første ledd om betaling av utgifter til egen utreise tilsvarende. Dette medfører også at utlendingen kan bortvises ved senere innreise, dersom vedkommende ikke har dekket utgifter som er blitt påført det offentlige, jf. utlendingsloven § 17 første ledd bokstav k.

Videre gjelder transportøransvaret etter utlendingsloven § 91 tredje ledd tilsvarende for vedtak om bortvisning etter lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen, jf. lovens § 4 annet ledd. Transportøransvaret gjelder ikke ved kryssing av indre Schengen-grense, heller ikke når det er etablert indre grensekontroll. For nærmere omtale vises det til Prop. 124 L (2019–2020).

16 Utvisning og straff

Lovens § 7 gir hjemmel for utvisning for grove eller gjentatte overtredelser av innreiserestriksjoner etter loven, for unndragelse fra gjennomføring av vedtak som innebærer en plikt til å forlate riket, og for vesentlige uriktige eller åpenbart villedende opplysninger gitt i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at utvisningsbestemmelsen ikke forutsettes brukt i utstrakt grad, men at det samtidig er viktig å kunne slå ned på alvorlige og gjentatte overtredelser når det etter en helhetlig vurdering fremstår som viktig for å ivareta respekten for regelverket.

Loven inneholder ikke en særskilt hjemmel for utvisning på grunn av brudd på reglene om innreisekarantene m.m. i covid-19-forskriften. Eventuell utvisning på dette grunnlag må følgelig skje etter utlendingslovens regler. Dette kan etter omstendighetene være aktuelt, formodentlig mest praktisk i medhold av utlendingsloven § 66 første ledd bokstav c. Etter denne bestemmelsen kan en utlending uten oppholdstillatelse utvises som følge av ilagt straff for et forhold som kan medføre fengselsstraff. Utlendinger som er omfattet av EØS-regelverket kan etter omstendighetene utvises på grunnlag av straffbare handlinger eller av hensyn til folkehelsen, jf. punkt 12 siste avsnitt.

Innreiserestriksjonsloven § 9 gjør det straffbart å overtre innreiserestriksjoner etter loven eller å gi vesentlig uriktige eller åpenbart villedende opplysninger i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Skyldkravet er i begge tilfeller forsett. Strafferammen er bot eller fengsel inntil seks måneder eller begge deler. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at det forutsettes at straffebestemmelsen ikke vil bli hyppig brukt, men at det av hensyn til respekten for

regelverket og de formål det skal ivareta, er viktig å kunne reagere med straff i de mest alvorlige tilfellene.

Med hilsen

Siri Johnsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kaja Kolvig
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur